

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaafl@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΒ'	Τοῦ ἁγίου Στεφάνου	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1219 ²	Τρίτη 27 Δεκεμβρίου 2016 (2005)	Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Οἱ «σκληροτράχηλοι»

«Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι τῇ καρδίᾳ καὶ τοῖς ὠσίν, ὑμεῖς ἀεὶ τῷ Πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀντιπίπτετε...» (Πράξ. 7,51)

Σειρά, ἀγαπητοί μου, **σειρὰ ἐορτῶν** ἔχουμε τὴν περίοδο αὐτὴ μὲ κέντρο τὰ Χριστούγεννα, ποὺ εἶνε ἡ ἀρχὴ ὄλων τῶν χριστιανικῶν ἐορτῶν. Προχθὲς Χριστούγεννα, χθὲς ἡ σύναξις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ σήμερὰ ἡ Ἐκκλησία μᾶς καλεῖ νὰ τιμήσουμε τὴ μνήμη τοῦ ἁγίου Στεφάνου τοῦ «**πρωτομάρτυρος**». Ἐπάνω στὴν ὀνομασία του αὐτὴ θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ πῶ μερικὲς σκέψεις.

***

Ὅ,τι ὠραῖο ὑπάρχει στὸν κόσμον, ἀπαιτεῖ τόλμη καὶ θυσίες. Γιὰ νὰ ριζοβολήσῃ λ.χ. ἡ ἐλευθερία χρειάστηκαν μάρτυρες, καὶ ἀπ' τοὺς πρώτους ποὺ θυσιάστηκαν εἶνε ὁ **Ῥήγας Φεραῖος**: ἔγραψε τὸ τραγούδι «*Καλύτερα μιᾶς ὥρας ἐλεύθερη ζωὴ παρά σαράντα χρόνια σκλαβιά καὶ φυλακὴ*» καὶ ὠνομάστηκε «**πρωτομάρτυς τῆς ἐλευθερίας**». Καὶ ἂν γιὰ τὴν ἐλευθερία ἀξίζη κανεὶς νὰ τολμᾷ τὰ πάντα, πόσω μᾶλλον γιὰ τὴν ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ;

Τὸ παράδειγμα ἄλλωστε τὸ ἔδωσε ὁ ἴδιος ὁ θεμελιωτὴς τῆς Ἐκκλησίας. **Πρωτομάρτυς ὁ Χριστός**. Μαρτύρησε μὲ ἔργα καὶ λόγια. Ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου εἶπε: «Ἐγὼ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ» (Ἰω. 18,37). Ἦρθε γιὰ νὰ μαρτυρήσῃ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. Τέλος μαρτύρησε καὶ μὲ τὸ αἷμα του, ποὺ ἔβαψε τοὺς βράχους τοῦ Γολγοθᾶ. Τὸ δέντρο τῆς Ἐκκλησίας μας εἶνε ποτισμένο μὲ τὸ αἷμα τοῦ Θεανθρώπου· γι' αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ξερριζώσῃ κανεὶς.

Ὁ πρωτομάρτυς τοῦ Γολγοθᾶ παραγγέλλει στὸν καθένα ἀπὸ μᾶς, ὅσοι βαπτισθήκαμε στὸ ὄνομά του, νὰ εἴμαστε **κ' ἐμεῖς δικοὶ του μάρτυρες** στὸν κόσμον. «Ἔσεσθέ μοι μάρτυρες» (Πράξ. 1,8), εἶπε. Μάρτυρες μὲ λόγια καὶ ἔργα, μὲ κάθε τρόπο καὶ σὲ κάθε στιγμή, ἀκόμη καὶ διὰ τοῦ αἵματός μας, ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη.

Ἔτσι μᾶς θέλει ὁ Χριστός. Γι' αὐτὸ ὄχι ἓνας καὶ δύο ἀλλὰ ἑκατομμύρια, ἀμέτρητοι εἶνε οἱ μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ. Καὶ στὴν κορυφὴ τοῦ καταλόγου, πρῶτος μάρτυς, εἶνε ὁ ἅγιος Στέφανος, τοῦ ὁποίου τὴ μνήμη ἐορτάζουμε.

***

Τί ἦταν ὁ ἅγιος Στέφανος; Ἦταν διάκονος, ἓνας ἀπὸ τοὺς κληρικούς ποὺ μέσα στὸ ἱερὸ βῆμα βοηθοῦν τοὺς ἱερεῖς, ἀλλὰ διάκονος καὶ στὰ ἔργα τῆς φιλανθρωπίας. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τὸ «*ἀγαπᾶτε ἀλλήλους*» (Ἰω. 13,34) δὲν ἦταν κενὸς λόγος, ἀλλὰ πραγματικότης. Ὁρφανά, χῆρες, πονεμένοι εὑρίσκαν προστασία. Ἐκεῖνος δὲ ποὺ εἶχε τὴν εὐθύνη γιὰ τὸ φιλανθρωπικὸ ἔργο τῆς πρώτης Ἐκκλησίας, ἦταν ὁ Στέφανος. Καὶ ὄχι μόνο στὸν ὑλικὸ **ἐπισιτισμὸ**, ἀλλὰ καὶ στὸ **κῆρυγμα** διέπρεπε. Κήρυττε τὸ Χριστὸ καὶ ἀποστόμωνε τοὺς ἐχθρούς.

Ἡ πρόοδος ὅμως, ποὺ σημειώθηκε διὰ τοῦ κηρύγματος τοῦ Στεφάνου, ἄναψε τὴν κίτρινη φωτιά τοῦ φθόνου στὶς καρδιὰς τῶν γραμματέων καὶ ἀρχιερέων. Τὸν συνέλαβαν καὶ τὸν ὠδήγησαν **στὸ δικαστήριον**. Τὸν κατηγορήσαν ψευδῶς, ὅπως τὸν Χριστό, ὅτι βλασφημεῖ στὸ Θεό. Ὁ Στέφανος ἀπολογήθηκε ἐνώπιον τοῦ συνεδρίου μὲ θάρρος καὶ παρρησία. Εἶνε σπουδαία ἡ ὁμιλία αὐτή: τὴν ἀκούσαμε πρὸ ὀλίγου. Δὲν μποροῦμε ν' ἀναπτύξουμε ὄλο τὸ περιεχόμενό της. Σ' αὐτὴν ἐνώπιον τῶν δικαστῶν τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἐξέθεσε μὲ συντομία τὴν ἱστορία τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ, ποὺ εἶνε γεμάτη ἀπὸ ἐκδηλώσεις τῆς θείας πρόνοιας γι' αὐτούς. Τοὺς ὑπενθύμισε, ὅτι ὁ Θεὸς ἔστειλε μεγάλα πνεύματα, διδασκάλους καὶ προφήτες, ἀλλὰ ἡ συμπεριφορὰ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ, ὅπως λέει καὶ ἡ παραβολὴ ποὺ ἀκούσαμε στὸ εὐαγγέλιον (βλ. Ματθ. 21,33-42), ἦταν ἀχάριστη. Δὲν ἄκουσαν τοὺς προφήτες. Καὶ ὄχι μόνο αὐτό,

ἀλλὰ καὶ τοὺς κατεδίωξαν καὶ τοὺς ἐφόνευσαν. Φάνηκαν λαὸς σκληρός. Γι' αὐτὸ ὁ λόγος τοῦ Στεφάνου ἐγένετο ἐλεγκτικός. Κι ὅταν ἐφθασε στὸ ἀποκορύφωμα τοῦ ἐλέγχου, τότε πλέον δὲν κρατήθηκαν. Γιατὶ τίποτα δὲν δυσαρεστεῖ τόσο τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἀρέσκονται σὲ κολακεῖες ὅσο **ὁ ἔλεγχος**.

Εἶστε «σκληροτράχηλοι!» τοὺς εἶπε (Πράξ, 7,51). Ποιὸς λέγεται «σκληροτράχηλος»; Εἶνε μιὰ εἰκόνα ἀπὸ τὴ ζωὴ τῆς ὑπαίθρου. Ὅσοι εἴμαστε ἀπὸ χωριά ξέρουμε, ὅτι ὑπάρχουν **βόδια** ποὺ ὁ γεωργὸς εὐκόλα τὰ βάζει στὸ ζυγὸ καὶ κάνει ἀλέτρι. Ἄλλ' ὑπάρχουν καὶ βόδια σκληρά, ποὺ ὁ ζευγολάτης κοπιάζει νὰ τὰ βάλῃ στὸ ζυγὸ ζωηρά, ἀτίθασα, σπάζουν πολλὰ φορὲς τὸ ζυγὸ καὶ ὀρμοῦν ἐναντίον τοῦ γεωργοῦ. Κ' ἐσεῖς, λέει, οἱ Ἰουδαῖοι εἶστε σκληροτράχηλοι, βάνουσι, ἀνυπότακτοι στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Μετὰ τὸν ἔλεγχον αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι φρούραξαν. Λυσσασμένοι ἀπὸ κακία καὶ τρίζοντας τὰ δόντια ἄρπαξαν λιθάρια κι ἄρχισαν νὰ λιθοβολοῦν τὸν Στέφανο, ἐνῶ ἐκεῖνος προσευχόταν. Τότε –δὲν εἶνε ψέμα, εἶνε ἀλήθεια– εἶδε θεῖο ὄραμα, τὸν Ἰησοῦ τὸ Ναζωραῖο νὰ τὸν ἐνθαρρύνῃ. Ἔτσι, κάτω ἀπ' τὰ λιθάρια ποὺ τοῦ ἔριχναν μικροὶ καὶ μεγάλοι, **παρέδωσε τὴν ἀγία του ψυχή** στὸν Πλάστη, μιμητῆς μέχρι τέλους τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

***

«Σκληροτράχηλοι» φάνηκαν τότε οἱ Ἑβραῖοι. Καὶ σκληροτράχηλος εἶνε ἀκόμη μέχρι σήμερα ὁ Ἑβραϊκὸς λαός, ποὺ παραμένει μακριὰ ἀπὸ τὸν χριστιανισμό. Νομίζω ὅμως ὅτι πρέπει νὰ σκεφθοῦμε τὰ ἐξῆς.

Μήπως ὁ ἔλεγχος αὐτὸς τοῦ ἀγίου Στεφάνου **ἀρμόζει καὶ σ' ἐμᾶς;** Μήπως καὶ τὸ δικό μας ἔθνος εἶνε σκληροτράχηλο; Μήπως πᾶμε κόντρα μὲ τὸ Θεὸ καὶ τὸ θέλημά του;

Ὅποιος πάει κόντρα μὲ τὸ Θεὸ **γίνεται στάχτη**. Ἡ ἱστορία μαρτυρεῖ, ὅτι καὶ μεγάλα καὶ ἰσχυρὰ ἔθνη, ὅταν ὕψωσαν τὸ ἀνάστημά τους ἐναντίον τῆς πίστεώς μας, κονιορτοποιήθηκαν. «*Φοβερόν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χειρας Θεοῦ ζῶντος*» (Ἐβρ. 10,31). Εἴμαστε ἓνα ἔθνος ἱστορικὸ καὶ ἔνδοξο, μὲ πολλοὺς ἀγῶνες καὶ θυσίες. Μήπως ὅμως ἐκφυλισθήκαμε κι ἀκούσουμε «*Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι*», ποὺ «*ἀντιπίπτετε τῷ Πνεύματι τῷ ἁγίῳ*»;

Μήπως ὑπερβάλλω; Ἄλλοτε στὰ ἁγία μας μέρη ὁ λαὸς ὑπήκουε στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Οἱ Χριστιανοὶ ἓνα λόγο ἄκουγαν καὶ ἕκατὸ ἔκαναν. Τώρα, ἕκατὸ λόγια νὰ τοὺς πῆς, ποιὸς ἀκούει; Λὲς καὶ ὁ διάβολος ἔφραξε τὰ αὐτιά μὲ βουλοκέρι. «*Ἀπερίτμητοι τοῖς ὠσίν*». Αὐ-

τιά γιὰ τὸ διάβολο ἔχουμε, γιὰ τὸ Θεὸ δὲν ἔχουμε. Ποιὸ παιδί ἀκούει τὴ μάνα; Ποιὰ θυγατέρα ἀκούει τὸν πατέρα; Ποῦ εἶνε σήμερα ἡ ὑποταγή, ἡ πειθαρχία, ἡ ἁρμονία καὶ ἡ τάξις; Τοὺς λὲς νὰ ἐκκλησιάζονται, δὲν ἐκκλησιάζονται. Τοὺς λὲς νὰ νηστεύουν Τετάρτη καὶ Παρασκευή, δὲν νηστεύουν. Τοὺς λὲς νὰ ἐλεοῦν, καὶ οὔτε νερὸ στὸν ἄγγελό τους δὲν δίνουν τίς ἅγιες αὐτὲς ἡμέρες. Τοὺς λὲς νὰ κοινωνοῦν τῶν ἀχράντων μυστηρίων, καὶ μένουν ἀκοινωνῆτοι. Τοὺς λὲς νὰ ἐξομολογηθοῦν στὸν ἀσπρομάλλη γέροντα, καὶ δὲν πᾶνε. Τοὺς λὲς ὄχι διαζύγιο, καὶ **δὲν ἀκοῦνε**.

Φανταστῆτε, ἀδέρφια μου, σήμερα **νὰ ζωντάνευσῃ ἡ εἰκόνα τοῦ ἀγίου Στεφάνου!** Καὶ ὁ ἅγιος Στέφανος νὰ ἐβγαίνει καὶ νὰ στεκόταν στὴν πλατεῖα τῆς πόλεως. Καὶ ὄχι πλέον μὲ γλώσσα τοῦ ταπεινοῦ Αὐγουστίνου, ἀλλὰ μὲ γλώσσα ἀγίου Πνεύματος νὰ ἄρχιζε νὰ ἐλέγχει τὰ ἁμαρτήματα μικρῶν καὶ μεγάλων, ἀγραμμάτων καὶ ἐπιστημόνων, ἐργατῶν καὶ ἐργοστασιάρχων, τὰ ἁμαρτήματα ὄλων... Ἐγὼ σᾶς λέω, δὲν θὰ προλάβει νὰ τελειώσῃ. Χίλια χέρια θὰ ἔπιαναν πάλι πέτρες νὰ τὸν λιθοβολήσουν· νὰ εἶστε βέβαιοι περὶ αὐτοῦ. Τὸ τέλος του θὰ ἦταν πάλι μαρτυρικό. Καὶ καθένας ποὺ μαρτυρεῖ Χριστὸν σήμερα, στὸν αἰῶνα αὐτὸν τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἀπάτης, θὰ ἔχη τέλος σὰν τοῦ ἀγίου Στεφάνου.

***

Ἀγαπητοί μου. Ἄν καὶ ταῦτα λαλῶ, ἐλπίζω στὸ Θεό. Ἡ καρδιά μας εἶνε σκληρὴ σὰν λιθάρη, **δὲν συγκινεῖται**. Ἄλλοι ὅμως συγκινοῦνται.

Μοῦ ἔλεγε κάποιος δημοσιογράφος ὅτι, δὲν ξέρω πῶς, βρέθηκε μακριὰ **στὴ Σιβηρία** καὶ πῆγε ἐκεῖ σ' ἓνα χωριὸ ὅταν ἦταν ἄθεο τὸ καθεστῶς. Καὶ ὅμως· ὅταν ἐγένετο θεῖα λειτουργία τί εἶδε; Τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ παπᾶς ἐβγαίνει γιὰ τὴ μεγάλη εἴσοδο –δὲν εἶνε ψέμα–, οἱ σαράντα - πενήντα κάτοικοι ποὺ ἦταν μέσα στὴν ἐκκλησιά, νέοι καὶ γέροι καὶ παιδιὰ, ὅταν περνοῦσαν τὰ ἅγια γονάτισαν ὄλοι καὶ ἔκλαιγαν!

Ἐμεῖς τί καρδιά εἶν' αὐτὴ ποὺ ἔχουμε; Χριστέ μου, πάρε αὐτὴ τὴν καρδιά μας τὴ σκληρὴ, ποὺ εἶνε Βόρειος Πόλος, καὶ δῶσε μας καρδιά λεπτὴ καὶ θερμὴ, ὅπως τῶν προγόνων μας, καρδιά ἡρώων καὶ μαρτύρων, νὰ σ' ἀγαποῦμε θερμὰ, καὶ νὰ εἴμαστε ἕτοιμοι γιὰ σένα καὶ γιὰ τὰ ἰδανικά τῆς φυλῆς, τὴν οἰκογένεια τὴν πατρίδα καὶ τὴν πίστι, καὶ τὸ αἷμα μας νὰ θυσιάσουμε, μιμηταὶ τοῦ ἀγίου Στεφάνου, τοῦ ὁποῦ ἡ εὐχὴ καὶ εὐλογία ἄς σκεπάξῃ ὁλόκληρο τὸν κόσμον· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**